

Załącznik do Uchwały
Nr 30/12 Walnego Zebrania
Członków Stowarzyszenia
Lokalna Grupa Działania
Między odrą a Bobrem
z dnia 27 lipca 2012r.

PROJEKT ZMIANY LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD MIĘDZY ODRA, A BOBREM

Lipiec 2012

Spis Treści

Uchwała o zatwierdzeniu zmiany LSR	3
Wstęp.....	4
1. Nowe i rozszerzone cele i przedsięwzięcia	5
1.2. Nowe cele i przedsięwzięcia.....	5
1.2. Rozszerzone przedsięwzięcia	5
2. Wskaźniki produktu i rezultatu	11
3. Proces konsultacji zmian LSR	14
3.1. Cele i instrumenty przeprowadzania konsultacji	14
3.2. Wyniki konsultacji ogólnych	14
3.3 Wyniki konsultacji wśród wójtów i burmistrzów	15
4. Ocena własna – ewaluacja.....	17
5. Innowacyjność przedsięwzięć	18
5.1. Wprowadzenie nowej wartości	18
5.2. Wprowadzenie nowego produktu	18
6. Rodzaje operacji i budżet.....	20
6.1. Planowane rodzaje operacji	20
6.2. Planowane limity na realizację LSR w zakresie dodatkowych zadań	21
6. 3. Harmonogram naborów wniosków.....	22
7. Nowe miejsca pracy	23
8. Wpływ zmian LSR na grupy docelowe	23
8.1 Wpływ na grupę docelową – kobiety	23
8.2 Wpływ na grupę docelową – osoby poniżej 26 roku życia	23
8.3 Wpływ na grupę docelową – osoby powyżej 50 roku życia.....	24

Uchwała o zatwierdzeniu zmiany LSR

Uchwała Nr 30/12
Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia
Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem
z dnia 27 lipca 2012r.

w sprawie zatwierdzenia projektu zmiany Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD
Między Odrą a Bobrem w zakresie dodatkowych zadań

Na podstawie §16 ust.4 pkt 1 Statutu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Między Odrą
a Bobrem stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 2/07 Członków Założycieli Stowarzyszenia Lokalna
Grupa Działania Między Odrą a Bobrem z dnia 16 listopada 2007r. w sprawie uchwalenia Statutu
Stowarzyszenia

uchwała się, co następuje:

- §1. 1. Zatwierdza się „Projekt zmiany Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD Między Odrą
a Bobrem w zakresie dodatkowych zadań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata
2007-2013” stanowiący załącznik do uchwały.
2. Projekt o którym mowa w ust. 1 wchodzi w życie i podlega realizacji z dniem podpisania umowy
z Samorządem Województwa Lubuskiego na jego finansowanie.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Stowarzyszenia.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezes Stowarzyszenia

PREZES
Andrzej Bukowiecki

Przewodniczący Zebrania

Wstęp

Podstawą opracowania Projektu Zmiany Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Między Odrą a Bobrem (LSR) jest § 2a Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, które warunkuje skuteczne wnioskowanie o środki na finansowanie dodatkowych zadań.

Zmiana LSR została opracowana przez pracowników biura po podjęciu decyzji przez Zarząd Stowarzyszenia o aplikowaniu o środki i wyznaczeniu kierunków zmian. Przed ustaleniem nowych i rozszerzonych celów oraz przedsięwzięć, koordynatorzy gminni przeprowadzili badanie ankietowe wśród przedstawicieli sektorów tworzących LGD. Dodatkowo władze gmin wypowiedzieli się wskazując potrzeby w zakresie realizacji zmian LSR.

Przed wyznaczeniem nowych celów i przedsięwzięć oraz rozszerzonych przedsięwzięć Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia dokonała oceny realizacji LSR i zasygnalizowała możliwości aplikacji o środki na dodatkowe zadania.

W projekcie zmian wprowadzono jeden nowy cel szczegółowy i nowe przedsięwzięcia w ramach wyznaczonego celu. Wskazano również kilka rozszerzonych przedsięwzięć opracowując dla nich wskaźniki produktu i rezultatu.

W ramach nowych celów i przedsięwzięć oraz rozszerzonych przedsięwzięć uzasadniono wpływ na grupy docelowe kobiet i osób poniżej 26 roku życia oraz osób powyżej 50 roku życia.

W projekcie zmian wykazano innowacyjny charakter wyznaczonych nowych celów i przedsięwzięć oraz rozszerzonych przedsięwzięć polegający na wprowadzeniu nowych wartości, inwestycyjnych lub społecznych, które umożliwią odmienne rozwiązywanie problemów oraz przynioszą pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostki i grup społecznych.

Zmiany LSR zostały zatwierdzone uchwałą walnego zebrania w dniu 27 lipca 2012r.

1. Nowe i rozszerzone cele i przedsięwzięcia

1.2. Nowe cele i przedsięwzięcia

Tabela 1

Cel ogólny	
I. Pobudzanie aktywności mieszkańców	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<u>Istniejący cel:</u> 5. Poszerzenie dostępu do infrastruktury i sprzętu informatycznego	<u>Nowe przedsięwzięcie:</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie: 3) Likwidacji białych plam poprzez dostęp do internetu – ograniczenie liczby e-wykluczonych
<u>Nowy cel:</u> 6. Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia	<u>Nowe przedsięwzięcia:</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie: 1) Organizowania regularnych zajęć promujących lokalną twórczość kulturalną 2) Organizowania regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych
II. Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru w oparciu o własne zasoby	
<u>Istniejący cel</u> 1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć przyczyniających się do rozbudowy oferty turystycznej	<u>Nowe przedsięwzięcie:</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie: 3) Sieciowania produktów turystycznych w oparciu o lokalnych artystów i rękodzielników, 4) Budowy lub modernizacji obiektów funkcjonujących w oparciu o akweny wodne, w tym przystani wodnych z elementami promującymi uprawę winorośli i winiarstwa

1.2. Rozszerzone przedsięwzięcia

Tabela 2

Cel ogólny	
I. Pobudzanie aktywności mieszkańców	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<u>Istniejący cel</u> 1. Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców	<u>Rozszerzone przedsięwzięcie</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie: 1)A. Produkcji i usług i dostaw dla ludności połączonych z elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie min. 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim,

	2)A. Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa z elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie min. 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim
<u>Istniejący cel</u> 2. Zwiększenie liczby i wyposażenia miejsc integracji społecznej	<p><u>Rozszerzone przedsięwzięcie</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:</p> <p>2)A Budowy lub remontu oraz wyposażenia świetlic wiejskich i domów kultury połączonej z termomodernizacją lub wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej oraz elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie od 50 - 100 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim, - 50 szt. sadzonek przy wartości pomocy do 100 tys. zł - 100 szt. sadzonek przy wartości pomocy powyżej 100 tys.zł</p> <p>3) A. Kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców z elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie od 50-100 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim - 50 szt. sadzonek przy wartości pomocy do 100 tys. zł - 100 szt. sadzonek przy wartości pomocy powyżej 100 tys.zł</p> <p>4)A Remontu, budowy, wyposażenia obiektów sportowych i rekreacyjnych w tym boisk sportowych z oświetloną płytą oraz elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie od 20 do 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim, - 20 szt. sadzonek przy wartości pomocy do 25 tys. zł - 50 szt. sadzonek przy wartości pomocy powyżej 25 tys. zł</p>
<u>Istniejący cel</u> 3. Zwiększenie liczby organizowanych przedsięwzięć integracyjnych	<p><u>Rozszerzone przedsięwzięcie</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:</p> <p>1)A Organizacji imprez integracyjnych lub, kulturalnych z elementami promującymi uprawę winorośli i winiarstwa,</p>

Tabela 3

Cel ogólny	
III. Zachowanie dziedzictwa lubuskiego i wiejskiej specyfiki obszaru	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
<u>Istniejący cel</u> 2. Poprawa estetyki wsi poprzez zachowanie obiektów historycznych	<p><u>Rozszerzone przedsięwzięcie</u> Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:</p> <p>3)A Odbudowy i renowacji obiektów zabytkowych z elementami promującymi uprawę winorośli i winiarstwa,</p>

Tabela 4 Określenie w czasie realizacji celów (wartości początkowe i docelowe wskaźników celów ogólnych i celów szczegółowych)

Cele ogólne i szczegółowe		Wartość wskaźnika	
		2008	2015
Cel I Pobudzenie aktywności mieszkańców		2,1	5,8
Cele szczegółowe	1. Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców	2,9	5,0
	2. Zwiększenie liczby i wyposażenia miejsc integracji społecznej	2,8	9,2
	3. Zwiększenie liczby organizowanych przedsięwzięć integracyjnych	3,5	6,4
	5. Poszerzanie dostępu do infrastruktury i sprzętu informatycznego	2,2	5,8
	6. Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia	2,0	3,0
Cel II Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru w oparciu o własne zasoby		2,4	4,9
Cele szczegół.	1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć przyczyn. się do rozbudowy oferty turystycznej	1,9	5,2
Cel III Zachowanie dziedzictwa lubuskiego i wiejskiej specyfiki obszaru		1,7	3,6
Cele szczegół.	1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć gospodarczych w oparciu o lokalną tradycję	0,7	2,2

Wartości wskaźników celów ogólnych i celów szczegółowych zostały ustalone na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego w gminach członkach LGD. Wartości początkowe (stan w 2008r.) i oraz planowane do osiągnięcia (stan w 2015r.)

Realizacja celów i przedsięwzięć została określona w czasie i zamyka się terminach zgodnych z okresem programowania tj. do końca 2015r.

Ankiety na potrzeby badania wskaźników realizacji LSR w zakresie dodatkowych zadań

ANKIETA Nr 1

stan wr.

Ankieta na potrzeby LGD Między Odrą a Bobrem

Szanowni Państwo! Przed przystąpieniem do wypełnienia ankiety należy dokładnie przeczytać ankietę dokonując wstępnej analizy, **wypełnić tylko kolumnę r.** przy wypełnianiu stosować się do wskazówek podanych w tekście oznaczonym *. W poszczególnych celach wypełnianie rozpocząć do celów szczegółowych. Wielkość wskaźników należy określać dla własnej gminy biorąc pod uwagę jednak również sytuację i tendencje panujące na obszarze LGD Między Odrą a Bobrem.

Cel I

Cel ogólny	Wskaźnik	Stan w pkt*			Cel szczegółowy	Wskaźnik	Stan w pkt**		
		2008	2015	201..			2008	2015	201..
1. Pobudzenie aktywności mieszkańców	Stan aktywności mieszkańców na terenie LGD w tle istniejącej infrastruktury	2,1	5,8		1. Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Stan przedsiębiorczości (świadczony usługi)	2,9	5,0	
					2. Zwiększenie liczby i wyposażenia miejsc integracji społecznej	Stan miejsc integracji społecznej i ich wyposażenie (świetlice, itp.)	2,8	9,2	
					3. Zwiększenie liczby przedsięwzięć integracyjnych	Przedsięwzięcia integracyjne (festyny, imprezy sportowe, itp.)	3,5	6,4	
					5. Poszerzenie dostępu do infrastruktury i sprzętu informatycznego	Dostęp do sprzętu informatycznego i internetu)	2,2	5,8	
					6. Nowy cel	Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia	2,0	3,0	

*W celu ogólnym I. należy ocenić stan (aktywności mieszkańców) wg wskaźnika w skali 0-10 pkt, wr. (wypełnić na podstawie ustalonych stanów wskaźników w celach szczegółowych zar.)

**W celach szczegółowych należy ocenić stan wg wskaźników w poszczególnych celach w skali 0-10 pkt wr. (wypełnić w pierwszej kolejności).

.....
Miejscowość i data

.....
Pieczęć lub nazwa podmiotu albo nazwisko i imię

.....
Podpis upoważnionego przedstawiciela

ANKIETA Nr 1
stan wr.

Ankieta na potrzeby LGD Między Odrą a Bobrem

Cel II

Cel ogólny	Wskaźnik	Stan w pkt*			Cel szczegółowy	Wskaźnik	Stan w pkt**		
		2008	2015	201..			2008	2015	201..
2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru w oparciu o własne zasoby	Stan atrakcyjności turystycznej obszaru na terenie LGD w tle istniejącej infrastruktury	2,4	4,9		1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć przyczyniających się do rozbudowy oferty turystycznej	Przedsięwzięcia przyczyniające się do rozbudowy oferty turystycznej	1,9	5,2	

*W celu ogólnym I. należy ocenić stan (atrakcyjności turystycznej) wg wskaźnika w skali 0-10 pkt, wr. (wypełnić na podstawie ustalonych stanów wskaźników w celach szczegółowych zar.)

**W celach szczegółowych należy ocenić stan wg wskaźników w poszczególnych celach w skali 0-10 pkt wr. (wypełnić w pierwszej kolejności).

.....
Miejscowość i data

.....
Pieczęć lub nazwa podmiotu albo nazwisko i imię

.....
Podpis upoważnionego przedstawiciela

ANKIETA Nr 1
stan wr.

Ankieta na potrzeby LGD Między Odrą a Bobrem

Cel III

Cel ogólny	Wskaźnik	Stan w pkt			Cel szczegółowy	Wskaźnik	Stan w pkt		
		2008	2015	201..			2008	2015	201..
3. Zachowanie dziedzictwa lubuskiego i wiejskiej specyfiki obszaru	Stan dziedzictwa lubuskiego w szczególności terenów wiejskich na obszarze LGD	1,7	3,6		1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć gospodarczych w oparciu o lokalną tradycję	Przedsięwzięcia oparte na lokalnej tradycji	0,7	2,2	

*W celu ogólnym I. należy ocenić stan (dziedzictwa lubuskiego) wg wskaźnika w skali 0-10 pkt, wr. (wypełnić na podstawie ustalonych stanów wskaźników w celach szczegółowych wr.)

W celach szczegółowych należy ocenić stan wg wskaźników w poszczególnych celach w skali 0-10 pkt wr. (wypełnić w pierwszej kolejności**).

.....
Miejscowość i data

.....
Pieczęć lub nazwa podmiotu albo nazwisko i imię

.....
Podpis upoważnionego przedstawiciela

2. Wskaźniki produktu i rezultatu

Wskaźniki celów i przedsięwzięć zostały opracowane w oparciu tabelę „4.2.3. Wskaźniki celów ogólnych i szczegółowych oraz przedsięwzięć LSR”. Wprowadzone do Projektu zmiany LSR: nowy cel szczegółowy i nowe oraz rozszerzone przedsięwzięcia znalazły odzwierciedlenie we wzroście wskaźników przedsięwzięcia oraz nowych wskaźników produktu.

Tabela 4 Wskaźniki celów ogólnych i szczegółowych oraz przedsięwzięć Projektu zmiany LSR

Cel ogólny	Wskaźnik oddziaływania	Stan początkowy	Stan docelowy	Cel szczegółowy	Wskaźnik rezultatu	Stan początkowy	Stan docelowy	Przedsięwzięcie	Wskaźnik produktu	Stan początkowy	Stan docelowy
I. Pobudzenie aktywności mieszkańców	Stan aktywności mieszkańców na terenie LGD w tle istniejącej infrastruktury	2,1	5,8	1. Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Stan przedsiębiorczości (świadczony usługi)	2,9	5,0	Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:			
								1) A. Produkcji i usług i dostaw dla ludności połączonych z elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie min. 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim,	Liczba zrealizowanych projektów	0	3
								2) A. Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa z elementami promującymi uprawę winorośli poprzez nasadzenie min. 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim	Liczba zrealizowanych projektów	0	2

				Nowy cel: 6. Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia	Stan zajęć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	2,0	3,0	1) Organizowania regularnych zajęć promujących lokalną twórczość kulturalną	Liczba zrealizowanych projektów	0	20
								2) Organizowania regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych	Liczba zrealizowanych projektów	0	10
II. Podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru w oparciu o własne zasoby	Stan atrakcyjności turystycznej obszaru na terenie LGD w tle istniejącej infrastruktury	2,4	4,9	1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć przyczyniających się do rozbudowy oferty turystycznej	Przedsięwzięcia przyczyniające się do rozbudowy oferty turystycznej	1,9	5,2	Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie			
								3) Sieciowania produktów turystycznych w oparciu o lokalnych artystów i rękodzielników	Liczba zrealizowanych projektów	0	2
								4) Budowy lub modernizacji obiektów funkcjonujących w oparciu akweny wodne w tym przystani z elementami promującymi uprawę winorośli i winiarstwa	Liczba zrealizowanych projektów	0	3
III. Zachowanie dziedzictwa lubuskiego i wiejskiej specyfiki obszaru	Stan dziedzictwa lubuskiego w szczególności terenów wiejskich na obszarze LGD	1,7	3,6	1. Zwiększenie liczby przedsięwzięć gospodarczych w oparciu o lokalną tradycję	Przedsięwzięcia oparte na lokalnej tradycji	0,7	2,2	Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie			
								3) A. Odbudowy i renowacji obiektów zabytkowych z elementami promującymi uprawę winorośli i winiarstwa	Liczba zrealizowanych projektów	0	3
Razem liczba planowanych projektów										75	

- Wartości nowe związane z nowymi lub rozszerzonymi celami lub przedsięwzięciami
X,X - Wartości nowe związane ze wzrostem wskaźników
X - Wartości nowe wskaźników

3. Proces konsultacji zmian LSR

3.1. Cele i instrumenty przeprowadzania konsultacji

Celem konsultacji społecznych jest zapoznanie przedstawicieli lokalnej społeczności wywodzących się ze wszystkich sektorów tworzących LGD, jednocześnie przyszłych beneficjentów środków, z założeniami do zmian LSR, które zostały wyznaczone przez Zarząd i Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia LGD Między Odrą a Bobrem. Dzięki konsultacjom, mieszkańcy mogą wrazić akceptację lub negację nowych celów szczegółowych, kierunków rozszerzenia przedsięwzięć oraz zgłosić swoje uwagi i spostrzeżenia dotyczące zmian LSR.

Jest to szczególnie ważne na etapie wyboru kierunków zmian LSR, tym bardziej, że przedstawiciele mieszkańców na terenie objętym LSR mogą zwrócić uwagę na sprawy priorytetowe z punktu widzenia społeczności, a niemożliwe do stwierdzenia przez Zarząd Stowarzyszenia. Wynikiem przeprowadzenia konsultacji jest pozyskanie dodatkowej wiedzy na temat potrzeb społeczności lokalnej wyrażonych we własnych spostrzeżeniach, która może stanowić podstawę decyzji organów Stowarzyszenia, co do uwzględnienia ich w zmianach do LSR. Uczestnictwo w procesie konsultacji społecznych powoduje także większe zaangażowanie społeczności lokalnej na etapie realizacji projektów wchodzących w zakres zmian LSR.

Konsultacje społeczne przeprowadzono w oparciu o dwie wersje ankiet kierowane do przedstawicieli sektorów tworzących LGD oraz do wydarzy gmin (wójtów i burmistrzów). W celu podsumowania wyników badania ankietowego opracowano zbiorcze zestawienia.

3.2. Wyniki konsultacji ogólnych

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego

Tabela 5

Lp	Pytania ankiety	Akceptacja Tak	Negacja NIE	Spostrzeżenia uczestników ankiety
	Pytanie: I. Nowe cele i przedsięwzięcia			
1	Czy jesteś za wprowadzeniem do LSR nowego celu szczegółowego pn. „ Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia ” oraz nowych przedsięwzięć pn: - organizowanie regularnych zajęć promujących lokalną twórczość kulturalną - organizowanie regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych	128	4	1) Wykorzystanie wiedzy i umiejętności lokalnych artystów, 2) Zajęcia kulturalne i sportowe to dobry kierunek 3) Konieczność wspierania organizacji społecznych, 4) Cel ożywi życie w gminie, 5) Wykorzystanie swojej wyobraźni i talentów młodych artystów, 6) Cel sprzyja rozwojowi aktywności mieszkańców, 7) Zajęcia dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów, 8) Zajęcia w salach wiejskich

Pytanie: II. Rozszerzone przedsięwzięcia				
2	Czy jesteś za wprowadzeniem do LSR rozszerzenia przedsięwzięć polegającego na powiększeniu zakresu o „ elementy promujące uprawę winorośli poprzez nasadzenie od 10 do 50 szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim ”	107	25	1) Winiarstwo to dobry kierunek- przy słabym rolnictwie, 2) Rozszerzyć działania o nowe kierunki, 3) Ciekawy element w rozwoju gmin, 4) Pełna akceptacja kierunku, 5) Rozszerzyć sadzonki do 100 szt.
Pytanie: III Podział środków				
	Czy jesteś za przeznaczeniem dodatkowych środków finansowych na następujące działania: 1) Odnowa i rozwój wsi	119	3	1) Potrzeba przeznaczenia środków na rolnictwo i przedsiębiorców, 2) Duże zapotrzebowanie na środki w Odnowie wsi, 3) Uprościć procedury, 4) Szczególne uwzględnienie mikro-przedsiębiorstw.
	2) Małe projekty	117	4	
	3) Mikroprzedsiębiorczość	111	12	
	4) Różnicowanie	102	18	

Podsumowanie badania ankietowego

W badaniu ankietowym brało udział 132 przedstawicieli wszystkich sektorów tworzących LGD.

Uczestnicy ankiety wg sektorów:

1) Organy władzy publicznej (samorządy, instytucje kultury itp.)	29
2) Sektor społeczny (stowarzyszenia, fundacje, itp.)	24
3) Przedsiębiorcy	22
4) Osoby fizyczne	47

Ankietowani w liczbie 10 osób nie wskazali przynależności do sektora

Ankietowani zaakceptowali wskazane nowe cele i przedsięwzięcia oraz wyrazili zainteresowanie środkami we wszystkich działaniach.

3.3 Wyniki konsultacji wśród wójtów i burmistrzów

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego

Tabela 6

Lp	Pytania ankiety	Ustalenia
1	Pytanie 1: Jakie nowe przedsięwzięcia nie ujęte w obowiązującej lokalnej strategii rozwoju (LSR) i cechujące się innowacyjnością gmina zamierza realizować ze środków dostępnych w ogłoszonym konkursie (wykaz wnioskowanych operacji i innowacje)	
	Rodzaje przedsięwzięć	1) Modernizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków, 2) Budowa świetlic, 3) Zajęcia z młodzieżą, 4) Remont i termomodernizacja świetlic, 5) Regularne zajęcia promujące twórczość kulturalną i zajęcia sportowe,

		6) Budowa i modernizacja boisk sportowych, 7) Zagospodarowanie przystani wodnych z oświetleniem, 8) Budowa ośrodka kultury, 9) Sieciowanie produktów turystycznych, 10) Likwidacja białych plam poprzez dostęp do internetu – minimalizacja wykluczonych.
	Innowacyjność	1) Montaż na obiektach instalacji solarnych pomp ciepła itp., 2) Termomodernizacja, 3) Wzrost kapitału ludzkiego na wsi poprzez wprowadzenie zajęć kulturalnych i sportowych, 4) Oświetlone płyty boisk, 5) Instalacja oświetlenia hybrydowego, 6) Internet dla każdego.
	Pytanie 2: Jakie środki pomocy na wymienione wyżej zadania gmina zamierza wykorzystać w działaniach (średnia kwota na gminę z ankiet, w części ankiet brak odp.)	
2	1) Odnowa i rozwój wsi	160 tys.
	2) Małe projekty	50 tys.
	3) Mikroprzedsiębiorczość	10 tys.
	4) Różnicowanie	10 tys.
3	Pytanie 3: Deklaruję, że w wyniku wykorzystania ww. środków w gminie zostaną utworzone miejsca pracy (łącznie z ankiet miejsca pracy na terenie LGD)	
	Liczba miejsc pracy	4
4	Pytanie: 4 Podział dodatkowych funduszy w poszczególnych działaniach – wskaźnik % (średnia % z ankiet)	
	1) Odnowa i rozwój wsi	60%
	2) Małe projekty	18%
	3) Mikroprzedsiębiorczość	6,2%
	4) Różnicowanie	3,7%
5	Pytanie: 5 Podaj kwotę zabezpieczenia jaką gmina może wnieść do LGD w formie poręczenia, jeżeli zajdzie potrzeba wniesienia takiego zabezpieczenia w związku z uzyskaniem dodatkowych środków na realizację zmian LSR	Dwie odpowiedzi pozytywne, zabezpieczenia na kwotę: - 10 tys. zł - 50 tys. zł

Ankietowani wymienili operacje/projekty jakie należy zrealizować w poszczególnych gminach, określili kwoty niezbędne do realizacji operacji oraz proponowany podział budżetu na poszczególne działania w realizacji zmian LSR.

4. Ocena własna – ewaluacja

Ocena własna została oparta o analizę realizacji LSR w świetle wydatkowania środków w odniesieniu do planu zawartego w budżecie LSR: **Tabela: Załącznik Nr 2 Limity środków na działania Osi 4** oraz w zakresie planowanej liczby projektów/operacji w poszczególnych przedsięwzięciach **Tabela 20A**. Oceny dokonała Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia podejmując Uchwałę Nr V/6/12 z dnia 27 lipca 2012r.

Tabela Nr 7

Lp	Działanie	Planowane środki w LSR	Planowana liczba operacji (projektów)	Przyznane środki przez Radę LGD	Liczba operacji (projektów) przyznanych
1	Odnowa i rozwój wsi	5 980 584,00	188	5 042 410,00	26
2	Małe projekty	2 684 000,00		2 163 186,00	139
3	Różnicowanie	643 000,00		692 980,00	9
4	Mikroprzedsiębiorczość	1 034 000,00		1 292 995,00	12
5	Razem	10 332 584,00	188	9 191 571,00	186

Opracowanie własne na podstawie wskaźników określonych w LSR stan na marzec 2011r. i badania realizacji LSR wg stanu na 1 czerwca 2012r.

Komisja analizując zgromadzony materiał do oceny wykonania LSR brała pod uwagę plan oraz jego wykonanie dzień 1 czerwca 2012r. Porównano dwie główne dane:

- liczbę operacji/projektów,
- wykonanie budżetu.

W LSR zaplanowano realizację 188 operacji, przyznano już 186 operacji. Podobnie kształtuje się wykorzystanie budżetu, gdzie Rada przyznała środki na kwotę 9 191 571,00, która stanowi 89% planu. W rozdysponowaniu środków na poszczególne działania górowała Odnowa i rozwój wsi 58%, następnym działaniem były małe projekty 26%, dalej już z mniejszym udziałem mikroprzedsiębiorczość 10% i różnicowanie 6%. W trakcie realizacji LSR ze względu na brak zainteresowania w działaniu różnicowanie dokonano przesunięcia środków na działanie odnowa wsi, o największym zainteresowaniu beneficjentów. Stan taki utrzymywał się przez kolejne nabory, dopiero w ostatnim naborze sytuacja uległa zmianie. Jednak beneficjenci na etapie wdrażania operacji przez ARiMR rezygnują z podpisania umowy, w części z przyczyn, jak twierdzą nadmiernej biurokracji na etapie poprawek oraz obaw w rozliczeniu wniosku. Podobnie wygląda sytuacja w działaniu mikroprzedsiębiorczość, gdzie do tej pory nie została podpisana żadna umowa na realizację. Odmiennie kształtuje się sytuacja w działaniach odnowa wsi i małe projekty, podpisano znaczącą ilość umów, również beneficjenci otrzymali środki z płatności końcowej. W ostatnim naborze zainteresowanie beneficjentów przerosło zaplanowaną alokację.

Biorąc pod uwagę przytoczone fakty, na działania mikroprzedsiębiorczość i różnicowanie należy przeznaczyć minimalne środki dając szansę na realizację bardzo dobrych projektów,

natomiast gro środków należy skierować na działania odnowa wsi i małe projekty, które gwarantują możliwość absorpcji środków i prawidłową realizację budżetu w zakresie dodatkowych środków na realizację zmian LSR.

Zdaniem Komisji Rewizyjnej bardzo dobrze przygotowany plan realizacji budżetu oraz plan naboru wniosków pozwolił rozdysponować tak znaczną część środków.

Komisja analizowała również cele i przedsięwzięcia zawarte w LSR, które zostały określone w bardzo szerokim ujęciu i będzie niezmiernie trudno określić nowe cele i przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych związanych z budową, remontem oraz wyposażeniem świetlic wiejskich i innych obiektów o tym charakterze, należy zastanowić nad ożywieniem życia kulturalnego i aktywnego spędzania czasu wolnego w tych obiektach poprzez organizację regularnych zajęć. Nie bez znaczenia jest też wybudowana baza sportowo – rekreacyjna zachęcająca do organizacji takich zajęć.

Znaczne wykorzystanie środków w obecnym budżecie LGD, na poziomie 89% nie pozwoli zaspokoić wszystkich potrzeb, dlatego znaczną część środków należy przeznaczyć na dalszą budowę i modernizację infrastruktury, wprowadzając do Projektu Zmian LSR nową wartość opartą o planowany na szeroką skalę „powrót do tradycji winiarskich” w woj. lubuskim. Takie ujęcie przedsięwzięć przyczyni się do realizacji założeń rozwoju przyjętych przez Samorząd Województwa Lubuskiego oraz kontynuację celów określonych w szstandarowym projekcie Stowarzyszenia LGD Między Odrą a Bobrem pn: WINNER.

5. Innowacyjność przedsięwzięć

5.1. Wprowadzenie nowej wartości

Innowacyjność cechuje się zmianami polegającymi na wprowadzeniu nowych wartości, inwestycyjnych lub społecznych (pomysłów, projektów działania), które umożliwią odmienne rozwiązywanie problemów oraz przynoszą pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostki i grup społecznych. Innowacje społeczne mogą dotyczyć jednostek lub całej grupy społecznej. Nową wartość społeczną wnosi realizacja celu pt: **Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia** oraz w ramach tego celu przedsięwzięć polegających na:

- **organizowaniu regularnych zajęć promujących lokalną twórczość kulturalną,**
- **organizowanie regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych**

Realizacja celu przyniesie pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostek oraz grup społecznych, do których jest adresowany:

- grupa docelowa – kobiety – zajęcia kulturalne,
- grupa docelowa – osoby do 26 roku życia – zajęcia sportowe,
- grupa docelowa – osoby powyżej 50 roku życia – zajęcia kulturalne

5.2. Wprowadzenie nowego produktu

5.2.1. Promocja uprawy winorośli

Nowy produkt (nową wartość inwestycyjną) wnosi przyjęty kierunek w formułowaniu rozszerzonych celów związany z nasadzeniami winnej latorośli w powiązaniu z realizacją rozszerzonych przedsięwzięć w projekcie zmiany LSR, polegających na powiększeniu

zakresu o „**elementy promujące uprawę winorośli poprzez nasadzenie szt. sadzonek winorośli lub budowę małej architektury o charakterze winiarskim**”. Innowacyjność związana z wprowadzeniem elementów promujących uprawę winorośli ma na celu powrót do tradycji winiarskich na terenie województwa lubuskiego. Kierunek wprowadza nowy produkt na poziomie wojewódzkim, który został uznany przez Zarząd Województwa Lubuskiego poprzez umieszczenie go na liście kluczowych i strategicznych inwestycji dla przyszłości regionu lubuskiego, cyt: „Zarząd Województwa Lubuskiego przyjął listę 23 kluczowych inwestycji, które zostaną ujęte w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Znamy ukierunkowanie UE. Wiemy, na co będziemy mogli przeznaczyć unijne pieniądze. Znamy też priorytety regionu, zdiagnozowaliśmy potencjały i potrzeby. Na ich podstawie wyznaczyliśmy kluczowe projekty. Te inwestycje powstaną - powiedziała marszałek Elżbieta Polak. Dokument będzie przyjmowany przez Lubuski Sejmik”.

Wykaz kluczowych inwestycji regionalnych do uwzględnienia w Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego do 2020 zawiera pod nr 22 **Rozwój Winnicy Lubuskiej w Zaborze**. Rozwój winnicy w Zaborze wpisuje się w cel operacyjny. Ta największa w Polsce winnica, to jedna z najważniejszych inwestycji w ramach Lubuskiego Szlaku Wina i Miodu, który już jest produktem turystycznym rozpoznawalnym w Polsce.

Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o przeprowadzeniu oceny wniosków wg następujących kryteriów:

1. Znaczący wpływ na osiągnięcie celów strategicznych województwa.
2. Co najmniej regionalny charakter przedsięwzięć i zgodność z dokumentami strategicznymi.
3. Realność przystąpienia do realizacji inwestycji do 2020 roku z uwzględnieniem potencjału instytucjonalnego i finansowego oraz priorytetów Polityki Spójności 2014-2020.”

http://lubuskie.pl/strona-glowna/news/&news_category=Strategia&news_id=10774/

5.2.2. Internet jako instrument ograniczenie liczby e-wykluczonych

Kolejny produkt to internet dla wszystkich w szczególności dla wykluczonych. Innowacyjność przedsięwzięcia polega na udostępnieniu tego instrumentu nawet w najmniejszych miejscowościach, gdzie przedsięwzięcia komercyjne nie będą realizowane ze względu na rentowność. Realizacja spowoduje minimalizację wykluczonych w szczególności osób powyżej 50 roku życia, w wieku emerytalnym, które nie są aktywne zawodowo.

6. Rodzaje operacji i budżet

6.1. Planowane rodzaje operacji

W ramach zmian LSR przewidziano realizację operacji w każdym rodzaju operacji, z różną intensywnością wynikającą z możliwościami skutecznej absorpcji środków.

Tabela 8 Planowana liczba projektów/operacji

Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					
Operacje, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania:				Małe projekty	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja (koszty bieżące)
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi		
Liczba planowanych projektów/operacji	2	3	18	52	1
Razem	75				1
Łącznie	76				

6.1.1. Odnowa i rozwój wsi

W działaniu przewiduje się wydatkowanie kwoty 3 000 000,00 zł oraz realizację 18 operacji/projektów

6.1.2. Małe projekty

W działaniu przewiduje się wydatkowanie kwoty 1 050 000,00 zł oraz realizację 52 operacji/projektów

6.1.3. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

W działaniu przewiduje się wydatkowanie kwoty 200 000,00 zł oraz realizację 2 operacji/projektów

6.1.4. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

W działaniu przewiduje się wydatkowanie kwoty 300 000,00 zł oraz realizację 3 operacji/projektów

6.1.5. Funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja (koszty bieżące)

W działaniu przewiduje się wydatkowanie kwoty 450 000,00 zł oraz realizację 1 operacji związanej z kosztami bieżącymi.

6.2. Planowane limity na realizację LSR w zakresie dodatkowych zadań

Tabela 9 Budżet Projektu zmian LSR

Zaplanowany limit środków finansowych na lata realizacji LSR:	413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					431 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja (koszty bieżące)	Razem (413 + 431)
	Operacje, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania:			Małe projekty	Razem		
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi				
1	2	3	4	5	6 = (2+3+4+5)	7	8 = (6 + 7)
2012	0,00	0,00	0,00	250 000,00	250 000,00	80 000,00	330 000,00
2013	200 000,00	300 000,00	3 000 000,00	800 000,00	4 300 000,00	260 000,00	4 560 000,00
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110 000,00	110 000,00
RAZEM 2012-2014	200 000,00	300 000,00	3 000 000,00	1 050 000,00	4 550 000,00	450 000,00	5 000 000,00

Podział środków pomiędzy działania jest odzwierciedleniem dotychczasowego wykorzystania funduszy opisanego części 4. Ocena własna – ewaluacja.

6. 3. Harmonogram naborów wniosków

Przewidywane terminy podawania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy w zakresie dodatkowych zadań

Tabela 10 Harmonogram naborów Projektu zmian LSR

Lp.	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju		2012		2013		2014	
			I	II	I	II	I	II
1	operacje, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania:	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej			X			
2		Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw			X			
3		Odnowa i rozwój wsi			X	X		
4		Małe projekty		X	X	X		

Po dołanej analizie możliwości realizacyjnych beneficjentów oraz instytucji wdrażającej stwierdzono, że przygotowanie i wdrożenie w większości operacji/projektów o charakterze inwestycyjnym (odnowa wsi) wymaga czasu, dlatego skomasowano nabory w 2013r. Należy brać pod uwagę również trudności przedsiębiorców i rolników związanych z procedurą wdrażania operacji/projektów w ARiMR w przypadku działań: różnicowanie i mikroprzedsiębiorczość.

7. Nowe miejsca pracy

W ramach realizacji Projektu zmian LSR przewiduje się stworzenie 2-3 miejsc pracy.

8. Wpływ zmian LSR na grupy docelowe

8.1 Wpływ na grupę docelową – kobiety

W Polsce po 1989 roku silnie lansowany jest konsumpcyjny model życia, a z nim związany jest rozwój kultury masowej. Tym trendom ulegają również kobiety. Prasa kobieca, moda i reklamy, a także popularne programy telewizyjne, seriale i teleturnieje dziś są już w naszej rzeczywistości tak powszechne, że nawet nie zastanawiamy się nad tym, że stworzyły nowy kontekst do postrzegania i definiowania naszych tożsamości. Niemal we wszystkich przekazach mass mediów pojawia się dwuznaczność komunikatów niesionych przez kulturę popularną, która z jednej strony wyzwała kobiety - przyczynia się do ich emancypacji, kładąc nacisk na kategorię sukcesu, a z drugiej strony poprzez swoiste tresowanie, zniewala je do roli idealnych konsumentek.

Alternatywą dla konsumpcyjnego stylu życia może być realizacja celu pt. **Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia** oraz przedsięwzięcia w zakresie **organizowania regularnych zajęć promujących lokalną twórczość kulturalną**.

Rozwój osobisty i społeczny i aktywizacja grupy docelowej kobiet m.in. poprzez wspólne śpiewanie, szydełkowanie, gotowanie regionalnych potraw, oraz inne formy integracji grupowej w dziedzinie kultury, poprzez zajęcia odbywające się regularnie.

Warunkiem powodzenia realizacji celu i przedsięwzięcia jest adresat – kobiety, które nie trzeba zachęcać tak intensywnie jak mężczyzn do uczestnictwa we wspólnych zajęciach.

8.2 Wpływ na grupę docelową – osoby poniżej 26 roku życia

Młodzi ludzie nie żyją w próżni, są częścią struktury społecznej składającej się z wielu osób (rodziców, nauczycieli, trenerów, pracodawców, itp.). Posiadają jednak odmienne oczekiwania, na które ma wpływ otoczenie: czas wolny, szkoła, szkoła/praca, dom. Jednym ze sposobów zagospodarowania czasu wolnego może być realizacja celu pt: **Promocja i organizacja lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia” oraz przedsięwzięcia polegającego na organizowaniu regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych**.

W rozwoju młodych osób szczególne znaczenie mają zajęcia ruchowe organizowane regularnie w grupach wiekowych.

Realizacja kolejnego przedsięwzięcia pt: **Likwidacja białych plam poprzez dostęp do internetu – ograniczenie liczby e-wykluczonych** wpłynie na tę samą grupę docelową ponieważ to głównie młodzi ludzie korzystają z Internetu, wręcz trudno im w tak zglobalizowanej przestrzeni funkcjonować bez tego dobra.

Realizacja ww celu i przedsięwzięć będzie znacząco wpływać na grupę docelową osób poniżej 26 roku życia.

8.3 Wpływ na grupę docelową – osoby powyżej 50 roku życia

Starzenie się Polaków to proces nieuchronny i nieodwracalny. Jest on wynikiem poprawy jakości życia w różnych jego aspektach, postępów w medycynie i opiece zdrowotnej, a także wzrostu świadomości ludzi w zakresie zdrowego trybu życia. Ta wielka zmiana demograficzna wymaga jednak także przebudowy dotychczasowego modelu produkcji i konsumpcji oraz zmian w zagospodarowaniu czasu wolnego. To także wyzwanie dotyczące wykorzystania potencjału i oczekiwań coraz większej liczby osób w wieku emerytalnym, które nie są aktywne zawodowo i społecznie, mimo że ich stan zdrowia i możliwości psychofizyczne pozwalają na taką aktywność. Jednym z kierunków może być zainteresowanie tej grupy społecznej **regularnymi zajęciami kulturalnymi** z wykorzystaniem ich umiejętności i zdolności.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na grupę osób starszych jest **tworzenie dostępu do internetu** pomimo przekonania, że sieć to domena „młodych, wykształconych z dużych miast”. Faktycznie, takich osób jest najwięcej, ale nie znaczy to, że inne grupy 50+ nie są warte zainteresowania. Z badań wynika, że przybywa także starszych użytkowników sieci szczególnie na Facebooku, zainteresowanie siecią będzie wciąż rosnąć.